Psychosociale ondersteuning door 'community health workers' in tijden van physical distancing: een kwalitatief onderzoek.

Haio: DE MUNCK An-Sofie , U.G.
Promotor: DECAT Peter , U.G.
Praktijkopleider: BACHMANN Christian , GALMART Ann , PLANCKAERT Geert , Van Poucke Lieselot

Context: Sinds maart 2020 wordt België geteisterd door het COVID 19-virus, resulterend in een gezondheidscrisis met bijkomend een niet te onderschatten socio-economische, politieke en psychosociale impact. Studies tonen aan dat er beduidend meer angstgevoelens en depressieve klachten optreden bij de bevolking sinds de start van de COVID-19 pandemie, in hoofdzaak bij mensen met een beperkt netwerk.

Onderzoeksvraag: In samenwerking met OCMW Gent werd een CHW-project gestart bij kwetsbare mensen wonend in Gent. In deze masterproef gingen we op zoek naar hoe deze CHW's de impact van physical distancing kunnen milderen bij mensen met een beperkt sociaal netwerk. Wat werkt en wat werkt niet bij zo'n interventie? Wat zijn de mechanismen en contextuele factoren die hierin een rol spelen?

Methode: Vanuit de 'realist impact evaluation'-methode werd een CMO-hypothese opgesteld. Mogelijke contextfactoren en mechanismen worden hierbij onderzocht die de outcome van het project kunnen beïnvloeden. Een kwalitatieve analyse biedt een verdiepend inzicht in deze factoren. De kwalitatieve data werden bekomen aan de hand van diepte-interviews met zowel deelnemende CHW's als patiënten aan dit project.

Resultaten: Enerzijds leidt het project tot gevoel van erkenning en herkenning bij patiënten. Anderzijds zorgt het project voor verrijking, verruiming en hogere zelfwaardering bij zowel de patiënten als de CHW's. Dit wordt bereikt door contextuele factoren (namelijk de rol van de huisarts, de opleiding en begeleiding van de CHW's) die interageren met bepaalde mechanismen (zoals de interactie tussen CHW en patiënt, wederzijdse interesse en openheid, en het (vrijwillig) statuut van de CHW).

Conclusie: Ons onderzoek onderzocht de meerwaarde van CHW's in psychische ondersteuning in tijden van 'physical distancing' bij mensen met een beperkt sociaal netwerk. Patiënten voelden zich zowel op mentaal als op fysiek vlak gestimuleerd. De betrokkenheid van de huisarts, wederzijdse interesse/openheid en het nakomen van gemaakte afspraken bleken belangrijke factoren in het al dan niet slagen van de interventie. Vervolgonderzoek rond het onderwerp en de implementatie van CHW's in de eerstelijnszorg is aangewezen.